

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 32. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Tirsdag den 12. august 2008
Tidspunkt: Kl. 13.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Eyvind Vesselbo (V), Morten Messerschmidt (DF), Martin Henriksen (DF), Helle Sjelle (KF), Lars Barfoed (KF), Pia Christmas-Møller (FG), Ole Hækkerup (S), Henrik Dam Kristensen (S), Kim Mortensen (S), Anne-Marie Meldgaard (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Hanne Agersnap (SF), Lone Dybkjær (RV) og Line Barfod (EL).

Desuden deltog: Integrationsminister Birthe Rønn Hornbech.

Punkt 1. Samråd med integrationsministeren vedr. samrådsspørgsmål P om en redegørelse for den såkaldte Metock-dom og dens konsekvenser for Danmarks udlændingepolitik herunder hvad regeringen agter at gøre i den anledning.

Formanden: Jeg vil gerne byde velkommen til dette møde i Europaudvalget. Det er jo ikke noget normalt udvalgs møde, men vi har gennem meget lang tid her i Europaudvalget praktiseret, at alt vores arbejde så vidt muligt foregår i fuld offentlighed, og pressen har jo haft adgang til vores møder længe. Men nu er der jo særlig interesse for den sag, vi har foran os i dag, og derfor er der også direkte tv-transmission herfra.

Metock-dommen faldt den 25. juli, og i lyset af den megen pressediskussion, der dengang var, og det forhold, at mange af os havde svært ved at bedømme dommen, fordi vi var på ferie eller væk, gjorde, at jeg besluttede at indkalde integrationsministeren til et samråd. Det er altså mig, der har bedt om at få dette samråd, og jeg har bedt om at få det som formand for Europaudvalget, fordi jeg synes, det er mest fair, frem for at hele debatten foregår i offentligheden, at den så også foregår i Europaudvalget, som er det udvalg, der har behandlet opholdsdirektivet og jeg synes, det er rigtigt at give integrationsministeren lejlighed til selv at komme her i Europaudvalget.

Integrationsministeren har gjort mig opmærksom på - og jeg lader det gå videre til udvalget - at hun og Integrationsministeriet ikke er til ende med alle overvejelserne. Men nu er der gået 17 dage, siden dommen faldt, så vi har selvfølgelig mulighed for at få en orientering om den fra integrationsministeren, og derfor synes jeg, det er rigtigt, at vi afholder mødet vel vidende, at vi altså ikke kan få svar på alle vores spørgsmål.

Samrådsspørgsmålet indeholder to elementer. Det ene er redegørelsen for selve dommen og dens konsekvenser for Danmarks udlændingepolitik, og det andet er spørgsmålet om, hvad regeringen agter at gøre i den anledning.

Jeg giver ordet til integrationsministeren.

Integrationsministeren: Jeg siger mange tak for det, tak fordi jeg må komme og tak for indledningen.

Det, der jo er det særlige ved den sag, vi behandler i dag - ud over, at dommen selv for folk, der har været jurister i 37 år, er vanskelig at læse - er, at dette her ikke alene drejer sig om vores forhold til EU, om dansk ret, men at det først og fremmest drejer sig om, at den dom meget vel kan betyde, at sagsbehandlingen skal ændres, altså at borgerne skal kunne få rettet på deres afgørelser, hvis det er det, man når frem til. Derfor er det klart, at den endelige konklusion af selve dommen skal være fuldstændigt præcis, så der kan gives den vejledning til Udlændingesservice, som borgerne har krav på. Og derfor er det også klart, at det ikke drejer sig om en fristil, men om noget, der kræver meget nøje overvejelser, og dem vil jeg selvfølgelig meget gerne have lov til at vende tilbage med resultatet af, når vi er færdige. Men det forklarer, hvorfor jeg er meget varsom med at udtale mig nu.

Det, der ligger fast for regeringen, er, at vi har en fast og fair udlændingepolitik. Det står i regeringsgrundlaget, og det er selvfølgelig det, vi kører efter. Udlændingeloven er, som den er, og det er uantastet for alle de sager, hvor der ikke lige er tale om fri bevægelighed.

Nogle - også i Folketinget - har talt om, at dommen falder ind under undtagelserne, men da der nu også er fjernsyn på, er det vigtigt for mig igen at få understreget, at det, vi her taler om, falder under Indre Marked, og det er reglerne dér, der begrunder en anden ret end den, man direkte kan læse ud af udlændingeloven. Det er der ikke noget nyt i, sådan har det været, siden vi blev medlem af Det Indre Marked. Men siden denne regering tiltrådte, og vi fik en strengere udlændingelov, har det i særlig grad vist sig, at der altså kan være ting i EU-retten, som går en anden vej end dansk ret, og den EU-ret har så yderligere igennem årene udviklet sig især efter 2002.

Nu skal man ikke sige så meget som politiker, før man i aviserne kan læse noget ganske andet end det, man har sagt, og på et eller andet tidspunkt så det ud, som om regeringen havde slået til lyd for traktatbrud - det vil jeg godt ramme en pæl igennem her fra starten - det har der ikke været tale om. Det, der er tale om, er, at vi er utilfredse med Metock-dommen, og det må vi så gøre noget ved, og det vender jeg tilbage til.

Det er klart, at domme selvfølgelig ikke er unddraget diskussion og kritik, men det er værd i samme åndedræt at sige, at vi må betragte EU som et retssamfund, og at vi netop som et lille land har en interesse i, at EU er et retssamfund. Det er netop de store lande, vi ønsker at få fastholdt på Traktaten, og hvad der ellers er af regler. Derfor er der altså ikke tale om, at vi går til kamp mod EF-Domstolen som sådan. Vi er tilhængere af, at EU er et retssamfund. Men derfor er Domstolens afgørelse selvfølgelig ikke hævet over enhver diskussion. Og vi ser altså gerne en anden EU-ret end den, denne dom giver udtryk for.

Når jeg samme dag, som dommen bliver kendt, gik ud og udtrykte min utilfredshed med den, var det selvfølgelig på baggrund af de oplysninger, jeg

havde fået i Ministerrådet, hvor der blæser helt andre vinde. De vinde, der blæser i Ministerrådet, går jo på, at vi skal bekæmpe den illegale indvandring, og der er kommet meget markante indlæg i den retning både fra nogle af yderlandene i forhold til Schengen og fra store lande i Mitteleuropa. Derfor er det klart, at en afgørelse, som i hvert fald forekommer mig at gå fuldstændigt imod det, man taler for i Ministerrådet, virker meget provokerende.

Det, der er tale om, er, at dommen ikke stiller det krav, som vi har ment var selvfølgelig, at hvis en person skal familiesammenføres med en EU-borger, der har udnyttet den frie bevægelighed, så bør den pågældende have lovligt ophold i værtslandet, altså udrejslandet. Det er det, vi har rettet os efter, og Det Indre Marked er efter vores overbevisning også dannet med henblik på de lovlige borgere, ikke på dem der indrejser uden at have lovligt ophold.

Det er vigtigt at holde fast i, når der har været den diskussion om, at man har kludret i det med opholdsdirektivet, som jo de fleste partier har været med til at godkende - det har ligget åbent her i Europaudvalget, hvad det omhandler - at det direktiv altså er fastlagt på baggrund af en anden retspraksis, end den der nu er tale om. Det siger dommen også åbent, at EF-Domstolen har tilladt sig omgøre den gamle afgørelse om det lovlige ophold, og den siger ydermere, at tid og sted for indgåelse af ægteskab ikke længere har noget betydning. Denne afgørelse er den danske regering meget utilfreds med. Vi har deltaget under sagens behandling, idet vi er kommet med vores indlæg. Der er i alt inklusiv Irland 11 lande, som har interveneret, idet de ikke var enige i det, der var lagt op til fra Kommissionen. Men trods de 11 landes indlæg, må vi altså konstatere, at det ikke gik helt, som vi ønskede. Det ser ud til, at det meget klart siges, at man ikke kan stille krav om lovligt ophold.

Det er meget afgørende, at vi grundigt gransker den dom, hvilket vi har været i færd med fra første dag. Det vi konkluderer, skal kunne holde i den vejledning til sagsbehandlingen, som Udlændingetjenesten udsender til medarbejderne. Det er en retsafgørelse, der kan få betydning for borgere, og derfor tager det sin tid at nå frem til den.

Hvis man begynder at kigge på de andre domme, må man sige, at der er ikke en eneste dom, sådan som jeg ser dem, der give en løsning på alle situationer. Hvis man vidste, at der var nogle regler for, at det var sådan, når man rejste ud, og man vidste, hvad en arbejdstager er, eller regler for, hvornår man kan udnyttede den frie bevægelighed, regler for, hvordan man skal være stillet, når man kommer hjem, regler for, hvem man kan gifte sig med, regler for, hvor stor familiekrædsen er osv. Men det er blevet justeret hen ad vejen, og derfor har vi også ændret praksis i overensstemmelse med det.

Det er altså vigtigt at sige, at der sker en udvikling, som vi har kendt, men for mig at se er der nu tale om et spring, når man pludselig siger, at der ikke kræves lovligt ophold.

Opgaven er på den ene side at lade være med at dramatisere det, men på den anden side også at udvise rettidig omhu. Og jeg opfatter det sådan, at det spiller en væsentlig rolle, at man ikke skal have lovligt ophold, jeg synes, det

er et spring, jeg synes, at det er ganske forkert, og at det er i strid med det, man siger i Ministerrådet.

Skrækscenarierne kan være mange. Man kan forestille sig, at der bliver sat noget i system, det kan også være, at der ikke bliver det.

Men jeg mener alligevel, at man må udvise rettidig omhu og prøver at se, hvad man kan gøre for at dæmme op for, at det ikke sker i fremtiden, og det har ført mig og regeringen til at sige, at vi må sørge for at få rejst denne her sag i de EU-organer, hvor det overhovedet er muligt, og få diskuteret, om dette her er EU's mening. Ifølge Ministerrådet skal vi stoppe den illegale indvandring, og hvis man, som det ser ud til, kan sige, at der med denne dom er risiko for, at man netop kan, om jeg så må sige, hvidvaske illegale indvandre-re, så vil det yderligere få andre til at komme til Europa. Og så vil det sige, at så kan en dom, der vedrører Det indre Marked, altså fuldstændigt ændre det, som vi sidder og taler om i Ministerrådet, og det, som det franske formandskab har gjort meget ud af.

Selv om Traktaten er meget anderledes end Grundlovens § 3, så er der jo i en demokratisk stat en vis magtfordeling, og hvis man syntes, at en domstol går for vidt, hvis man mener, der er en magtfordeling, der skal ændres eller genoprettes, så må man tage det op politisk med de andre organer, og det er præcis det, vi har gjort. Vi har allerede skrevet til nogle af vores venner. Jeg har så sent som i går morges personligt talt med EU-kommissæren, jeg har skrevet til min franske kollega, og jeg vil skrive til andre kollegaer.

Det er klart, at de lande, der først og fremmest er interessante, er de lande, som er enige med os, og som intervererede i dommen. Men vi vil selvfølgelig kontakte alle lande, og vi vil selvfølgelig overveje, hvordan vi skal få dette emne op på næste ministerrådsmøde. Muligvis er der allerede andre lande, der også er interesserede i det, så vi på en eller anden måde kan få det på dagsordenen.

Hvis der sidder en borger her og ser dette her og spørger: Hvad skal vi så gøre, vi tror vi kan komme ind under denne her dom? Så må jeg sige, at man må søge. Det er klart, det kommer selvfølgelig ikke nogen til skade, at vi skal tænke os om i denne sag. Det vil sige, at sagerne bliver behandlet, som de plejer at blive behandlet. Det kan ikke være sådan, at de, der oplagt skal have en tilladelse, ikke får det, fordi vi sidder og kigger på en dom i Integrationsministeriet.

Tilbage står så, at der kan komme nogle klager, hvor man påberåber sig den sidste dom. Og der er det klart, at det, at vi overvejer, betyder selvfølgelig ikke, at vi benytter lejligheden til at give et afslag, hvis vi så dagen efter må gå ud med en anden retsopfattelse. Så må de mennesker lige have tålmodighed, før de kan få en afgørelse.

Så det er altså også tænkt igennem, og der er givet besked til Udlændingservice om, at man selvfølgelig ikke skal give afslag, hvis det pludselig kan vise sig, at borgerens retsstilling er en anden, når vi er færdige med vores overvejelser.

Det er, hvad jeg synes, jeg forsvarligt kan sige i dag, og det er også, hvad jeg selv nu overhovedet ved. Jeg har ikke flere konklusioner, end jeg her har givet til Europaudvalget, men jeg vil selvfølgelig meget gerne vende tilbage, når der er truffet en afgørelse om, hvordan retsopfattelsen og dermed sagsbehandlingen over for borgerne skal være. Tak.

Formanden: Vi siger tak til integrationsministeren. Der er mange, der gerne vil til orde, offentligheden følger med via tv-kanaler, og jeg vil foreslå, at vi prøver at tage tre indlæg ad gange og få svar, og så håber jeg, vi kan få nogenlunde kontante spørgsmål og kontante svar.

De tre første, der får ordet, er Anne Grete Holmsgaard, Kim Andersen og Line Barfod, og i næste omgang er det Henrik Dam Kristensen, Morten Messerschmidt og Lone Dybkjær.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun havde tre spørgsmål til integrationsministeren.

Det første spørgsmål gik på det, integrationsministeren havde sagt om EF-Domstolen i den seneste tid, bl.a. at vi ikke skal finde os i, at dommerne går ud ad deres egen tangent, og at integrationsministeren ikke synes, at EF-Domstolen skal hvidvaske illegal indvandring. Anne Grete Holmsgaard spurgte, om integrationsministeren ikke fortrød det ordvalg, da hun jo havde givet udtryk for, at Danmark selvfølgelig skal følge EF-Domstolens afgørelser, mens hun mildt sagt havde sagt, at den politiserede. Derfor ville Anne Grete Holmsgaard gerne høre fra integrationsministerens egen mund, om hun fortrød det, hun i de seneste dage havde sagt om sin opfattelse af EF-Domstolen.

Det andet spørgsmål gik på, at integrationsministeren havde trukket spørgsmålet frem om, hvorvidt der var kludret i det i forbindelse med opholdsdirektivet og den behandling, det havde fået i regeringen og af Europaudvalget.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at SF havde stemt for direktivet, det stod uantastet.

Integrationsminister havde undervejs sagt, at direktivet var baseret på en anden retstilstand, og det forstod Anne Grete Holmsgaard simpelt hen ikke. Inden direktivet blev vedtaget, var der to domme fra EF-Domstolen, Carpenterdommen og Mrax-dommen, som begge to sagde, at man havde ret til at have sin ægtefælle med, når man var vandrende arbejdstager, også selv om ægtefællen ikke havde lovligt ophold i EU og ikke havde haft det, da man indgik ægteskabet. Det ville sige, sagde Anne Grete Holmsgaard, at den retstilstand, som Metock-dommen handlede om, var fuldstændigt den samme retstilstand, derfor forstod hun simpelt hen ikke det, integrationsministeren havde sagt. Senere var der så kommet den dom, som hed Akrich-dommen, som sagde det modsatte, sagde Anne Grete Holmsgaard, men hun mente, man måtte have været fuldstændigt klar over de to førstnævnte domme, da man lavede indstillingen, og da Bendt Bendtsen gik til Ministerrådsmødet for at sige, at Danmark støttede op om dette direktiv. Derfor kunne Anne Grete Holmsgaard ikke forstå, hvordan det kunne blive til en ændret retstilstand.

Det tredje spørgsmål vedrørte det, integrationsministeren havde sagt om, at man havde ændret praksis, når der var afsagt domme ved EF-Domstolen, som gav anledning til det. Anne Grete Holmsgaard ville gerne vide, hvordan man havde ændret praksis på grund af de to første domme, som sagde, at man havde ret til at have sin ægtefælle med, at der ikke kunne stilles krav om, at der skulle være lovligt ophold. Og da den næste dom, så kom i 2003, som sagde noget andet, hvordan ændrede man så praksis dér, spurgte hun.

Kim Mortensen takkede for redegørelsen og sagde, at han havde to spørgsmål.

Det ene spørgsmål handlede om integrationsministerens forhold til EF-Domstolen og Metock-dommen. Integrationsministeren havde tilkendegivet, at regeringen og hun var uenige i dommen, og integrationsministeren var også tidligere blevet citeret for, at EF-Domstolen havde optrådt aktivistisk og selvstændigt i denne sag, sagde Kim Mortensen. Derfor ville han gerne vide, om integrationsministeren så ikke kunne fortælle, hvordan EF-Domstolen var gået ud ad tangenten eller havde optrådt for selvstændigt i forhold til direktivet, som omhandlede rettigheder for vandrende arbejdstagere. Man kunne være enig eller uenig i direktivet sagde han, men hvor havde EF-Domstolen i forhold til direktivet ikke fulgt det, som integrationsministeren opfattede som retten, spurgte Kim Mortensen.

Det andet spørgsmål handlede måske lidt om noget historik, sagde Kim Mortensen og spurgte meget kort, om det var overraskende for regeringen, at direktivet førte til en udvidelse af retten til familiesammenføring, altså i forhold til dengang man lavede direktivet. Kim Mortensen syntes nemlig, at det var fremgået af integrationsministerens indlæg, at det var overraskende for integrationsministeren, at dette her havde fået betydning for muligheden for familiesammenføring.

Line Barfod sagde, at nogle af de spørgsmål, hun havde villet stille, var stillet af andre, og at hun derfor ville nøjes med nogle stykker.

Det første spørgsmål, Line Barfod kom ind på, drejede sig om, at det efterhånden i forhold til EF-Domstolen var blevet en vane, at man sad i samråd som dette ovenpå, at EF-Domstolen havde truffet afgørelse om, at retstilstanden var en anden end den, politikerne både i Danmark og i andre lande havde lovet befolkningerne. Selve det, som regeringen havde sagt var fundamentet for vores retstilstand, havde EF-Domstolen tilsidesat, sagde Line Barfod. Derfor ville det glæde hende, tilføjede hun, hvis regeringen nu ville gøre noget i forhold til at få ændret på magtforholdet og genindført noget demokrati i EU. Og derfor ville hun gerne høre lidt mere fra integrationsministeren om, hvad regeringen forestillede sig rent konkret, at der skulle gøres i forhold til EF-Domstolen.

Det andet spørgsmål, Line Barfod kom ind på, drejede sig om, hvordan man så havde ageret undervejs i forhold til borgerne. Hun syntes, at det var fair nok, at man indimellem mente, at der var behov for at udvise civil ulydighed også i forhold til EU. Men, tilføjede hun, hun mente, at hvis regeringens ønskede at kunne udvise civil ulydighed, så skulle den gøre det åbent. Det var

for hende en betingelse for, at noget kunne kaldes civil ulydighed. Man skulle åbent være gået ud og have fortalt, at her var man uenig i den retstilstand, som EU havde. Og så skulle man have sagt, at man ikke ville være med til direktivet, og samtidig skulle man have informeret borgerne om, at der var en EU-ret, som kunne give borgerne nogle rettigheder, og at borgerne havde mulighed for at gå til domstolene, hvis de ville gøre krav på EU-retten i modsætning til den civile ulydighed, som regeringen mente de skulle udvise. Hvis regeringen bare forsøgte at luske tingene igennem og lade være med at fortælle borgerne om deres rettigheder, mente Line Barfod, at den havde et svært problem.

Line Barfod havde kunnet forstå på integrationsministeren, at der var ved at blive udarbejdet en klar vejledning til borgerne. Det, syntes hun, lød rigtigt godt, men hun ville gerne vide, hvornår integrationsministeren forventede, at den vejledning ville komme.

Integrationsministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard, at det da var rigtigt, at hun havde brugt store ord om EF-Domstolen.

Integrationsministeren fortrød bestemt ikke, at hun med det samme havde givet udtryk for, at regeringen var utilfreds med Metock-dommen, og det var netop derfor, den med det samme havde forsøgt at gøre noget ved den. Det var det, integrationsministeren kaldte at udvise rettidig omhu.

Det var rigtigt, sagde integrationsministeren, at hun havde brugt ordet kludre i forbindelse med behandlingen af direktivet. Det havde hun gjort, fordi der var nogle, der havde påstået det, men så havde hun tilføjet for lige at minde om, hvordan det var – og integrationsministeren kunne godt uddybe det, sagde hun - at langt de fleste partier havde været med til det, og at sagen var blevet forelagt flere gange.

Integrationsministeren sagde, at hun ikke her var inde på noget, hun selv kunne huske, men sådan som hun havde set datoerne, var Akrich-dommen kommet i 2003, og det var den, hun havde indtryk af, at vi brugte, når det drejede sig om familiesammenføring. I øvrigt mente integrationsministeren ikke - men det var noget, hun meget gerne ville uddybe skriftligt - at man kunne sige at de to andre domme var kongruente i forhold til problemet i dag eller i forhold til Akrich-dommen – der kom hele tiden nogle nye momenter ind i den frie bevægelighed og i familiekredsen, der kunne familiesammenføres, der blev hele tiden ændret ved det, ved formålet med at man rejste ud osv. Det var nye ting, de domme sagde, og det ville unægteligt være lettere, sagde integrationsministeren, hvis alle domme sagde det hele, men det gjorde de desværre ikke, gentog integrationsministerens og tilføjede, at det efter hendes mening en anden retstilstand, der var tale om.

Mere var hun ikke i stand til at sige, fordi hun ikke kunne huske det, men hun ville gerne skriftligt i detaljer uddybe forskellene i de domme og sende dommene over til Europaudvalget igen.

Integrationsministeren svarede Kim Mortensen, at Danmark meget ofte var glad for EF-Domstolens afgørelser. Som lille land var det som udgangspunkt en fordel, at man havde en domstol og var et retssamfund. Det havde rege-

ringen også tidligere givet udtryk for, sagde integrationsministeren, men de konkrete afgørelser skulle ikke være hævet over enhver diskussion, gentog hun.

At EF-Domstolen var aktivistisk, var der flere grunde til, sagde integrationsministeren bl.a., at Traktater og direktiver var noget, der blev vedtaget af mange lande, og som derfor i sagens natur måtte blive mere luftige end love i et lille land som Danmark, hvilket betød, at Domstolens spillerum var større. Dertil kom, at EF-Domstolen, som det havde været diskuteret i alle årene, havde adgang til at følge den meget aktivistske linje.

Integrationsministeren tilføjede, at hun mente, at regler skulle være til for at gavne de lovlige og genere dem, der ikke var lovlige. Derfor generede det selvfølgelig stærkt, hvis det virkelig var sådan, at den dom rent faktisk kom til at hvidvaske ulovligt ophold, og hvis den gik fuldstændigt imod det, som de sad og diskuterede i Ministerrådet.

På foranledning af, at Line Barfoed havde sagt, at det var blevet en vane at kritisere EF-Domstolen, sagde integrationsministeren, at vi jo levede i et åbent demokrati, at hun havde kunnet ønske, at den dom havde vakt en større offentlig debat i de andre lande, men at man jo her i landet netop havde en åben debat.

Integrationsministeren sagde, at der ikke var lagt op til nogen civil ulydighed, som hun kunne forstå, at Line Barfoed gik ind for. Der var lagt op til at udvise rettidig omhu ved at sige, at nu havde EF-Domstolen altså afsagt en afgørelse, som vi syntes gik i den helt forkerte retning og var i strid med det, man sagde i Ministerrådet. Og derfor henvendte vi os nu til Kommissionen og til de andre lande for at gøre rede for vores bekymringer.

På baggrund af, at Line Barfoed mente, at vejledningen skulle komme hurtigt, sagde integrationsministeren, at den ville komme så hurtigt, som den kunne, fordi det vigtigste var, at man fik gransket den dom ordentligt.

Formanden takkede integrationsministeren, gav ordet til Henrik Dam Kristensen og meddelte, at Morten Messerschmidt og Lone Dybkjær derefter ville få det.

Henrik Dam Kristensen sagde, at han godt kunne forstå, at det krævede tid at få et overblik og komme til bunds i Metock-dommen.

Det, Henrik Dam Kristensen havde forstået på integrationsministerens indlæg var, at denne dom måske kunne komme til at betyde en praksisændring i vores udlændingesservice.

Han syntes, at det interessante var - og det var så også det, der lå i den udlægning, integrationsministeren var kommet med i det indeværende møde - at i denne her sag omgjorde EF-Domstolen sig selv i forhold til tidligere domme. Som Henrik Dam Kristensens forstod den vurdering, regeringen havde, så måtte man tage fat i gældende lovgivning, dvs. direktivet.

Henrik Dam Kristensens spørgsmål var, om EF-Domstolen var skruet sammen på en sådan måde, at der var mulighed for - når Domstolen selv erkendte, at den havde omgjort sig selv i forhold til tidligere domme, uden at der politisk var vedtaget ændringer i direktivet - for at man kunne bede EF-Domstolen

om at overveje det en gang til. Hvis Danmark kunne vælge på en eller anden måde at anlægge en sag i forhold til det, kunne det i givet fald også være en vej at gå, tilføjede han.

Henrik Dam Kristensens sagde, at hans sidste spørgsmål også drejede sig om EF-Domstolen. Integrationsministeren havde i en kronik, som var blevet offentliggjort i Berlingske Tidende, og som ikke var særligt gammel, skrevet: "Som ansvarlig minister finder jeg nu, det er på tide, at rejse det principielle spørgsmål, om ikke EF-Domstolen har fået for megen magt til skade for EU-demokratiet, og om ikke EU på en måde også bestemmer for meget over dansk udlændingepolitik". Henrik Dam Kristensen syntes, at det var et markant citat, og han havde også bemærket, at integrationsministeren i det indværende møde også havde brugt udtrykket, at EF-Domstolen var aktivistisk, tilføjede han.

Henrik Dam Kristensen mente, at man måtte gå ud fra, at der var tale om en mere principiel holdning, når integrationsministeren også brugte det udtryk i en kronik. Derfor spurgte han, om integrationsministeren og regeringen så ville lave en eller anden form for katalog over de sager, hvor man mente at kunne konstatere, at EF-Domstolen havde været aktivistisk, og altså efter regeringens mening var gået ud over sine beføjelser.

Morten Messerschmidt takkede integrationsministeren for redegørelsen og sagde, at han syntes, det var interessant og særdeles positivt, at ikke bare regeringen, men nu også andre af de traditionelt meget, pro EU-partier godt kunne se et problem i, at EF-Domstolen optrådte som politiker. Det var ikke mere end et halvt år siden, at Dansk Folkeparti i Folketingssalen havde rejst den diskussion, hvor problemet i den grad var blevet bagatelliseret.

Det var ikke rigtigt, som integrationsministeren havde sagt, at man ikke kunne indbringe EF-Domstolen for en højere myndighed, sagde Morten Messerschmidt. Højesteret havde meget klart sagt i Maastricht-dommen fra 1998, at hvis EF-Domstolen gik ud over de beføjelser, som lå i tiltrædelsesloven, så var de regler uanvendelige. Og deri lå, at EF-Domstolen ikke var over Grundloven, og at EF-Domstolen ikke var over højesteret. Det var trods alt stadig væk Grundloven og højesteret, der havde det endelige ord i Danmark og ikke embedsmænd ved EF-Domstolen, sagde Morten Messerschmidt.

Morten Messerschmidt havde bemærket, at integrationsministeren indledningsvis havde sagt, at vores forbehold ikke gjaldt i denne sag, og at det jo var rigtigt, at hvis man så på de artikler, som var citeret ved EF-Domstolen, og så på de artikler, som direktivet baserede sig på, så var det Indre Markeds regler. Men Metock-dommen gjorde dette her til andet end Indre Marked ved at tilsidesætte det, som var omfattet af forbeholdet. Metock-dommen tilsidesatte jo netop den danske udlændingepolitik, sagde at den var irrelevant, at man ikke behøvede at have lovligt ophold. Når Metock-dommen tilsidesatte forbeholdet, var det så ikke et problem, spurgte Morten Messerschmidt.

Morten Messerschmidts første spørgsmål var derfor, om det var rimeligt, at EF-Domstolen stod over det, som den danske befolkning havde ønsket ved at forkaste Maastricht-aftalen og acceptere de fire forbehold.

Morten Messerschmidts næste spørgsmål var, om regeringen ikke var enig i, at der var et stort problem, når man så klart fra højesterets side vidste, at der var grænser for, hvad EU måtte blande sig i, at EF-Domstolen så hele tiden udvidede sine grænser. Og om regeringen ikke var enig i, at det da måtte undersøges og tages meget nøje op, om der var tale om overtrædelse af Grundloven.

Morten Messerschmidt gav utryk for tilfredshed med, at integrationsministeren havde rejst problemet omkring opholdsdirektivet. Dansk Folkeparti havde advaret imod opholdsdirektivet fra dag ét, de havde stemt imod regeringens mandat i Europaudvalget, de havde rejst debatten i Folketingssalen, sagde han og tilføjede, at han godt kunne tænke sig, om integrationsministeren ville præcisere, hvad det var, der skulle ændres i opholdsdirektivet.

Dansk Folkeparti kunne sagtens komme med et katalog over forslag til ændringer, men sagde, at det ville være interessant at høre, om regeringen også kunne komme med en række forslag.

Endelig spurgte Morten Messerschmidt, hvad det var, regeringen agtede at gøre i forhold til EF-Domstolen. Han tilføjede, at Dansk Folkeparti igen havde masser af forslag, at de eksempelvis syntes, at man skulle arbejde for at få dissenser ind. I dag var det jo sådan, at EF-Domstolens afgørelse skulle være udtryk for en samlet holdning blandt dommerne.

Hvad med en ændring af hele grundlaget for EF-Domstolen, spurgte Morten Messerschmidt videre og sagde, at Dansk Folkeparti havde masser af ideer, men at regeringen måtte konkretiserer, hvad det var, regeringen ville. Det var fint nok at holde det i generelle termer, men på et eller andet tidspunkt måtte Europaudvalget også have noget præcist på bordet, og det var det, han bad om at få nu, tilføjede Morten Messerschmidt.

Lone Dybkjær sagde, at integrationsministeren var meget optaget af illegal indvandring, at alle lande var det, at de var det med god ret, da der havde været megen illegal indvandring i EU, at man selvfølgelig skulle bekæmpe det, og at det derfor var godt, at det franske formandskab havde det på dagsordenen. Men spørgsmålet var, om det var relevant i denne her sammenhæng, sagde Lone Dybkjær.

Integrationsministeren havde kaldt ægteskab for hvidvaskning af illegal indvandring. Hvis der var tale om et rent proforma ægteskab, sagde dommen jo klart, at man kunne ophæve det. Lone Dybkjær spurgte, om integrationsministeren kendte noget EU-land, hvor en statsborger i det pågældende land ikke kunne gifte sig med en udlænding fra et ikke EU-land. Var der lande, der havde en sådan bestemmelse, spurgte Lone Dybkjær og tilføjede, at hun i hvert fald ikke var bekendt med det. Hun var bekendt med, at nogle lande havde indført en aldersgrænse, der gik på, at man skulle være over 18 år for at indgå ægteskab, men det var noget andet.

Lone Dybkjær ville også gerne vide, om integrationsministeren betragtede en EU-borgers ægteskab med en ikke-EU-borger, som illegal indvandring. Skulle man forstå integrationsministerens udtalelser sådan, at helt lovlige ægteskaber, som man kunne indgå, var illegal indvandring, eller hvad var det, integra-

tionsministeren mente med dette her med hvidvaskning af illegal indvandring, spurgte Lone Dybkjær.

Integrationsministeren sagde til Henrik Dam Kristensen, at udtrykket, at EF-Domstolen var gået ud over sine beføjelser, havde integrationsministeren på intet tidspunkt brugt. Det var en kendt sag, at EF-Domstolen var en aktivistisk domstol, man ikke kunne sammenligne med dansk ret. Det, integrationsministeren havde tilladt sig at sammenligne med, fordi hun havde de grundholdninger, hun havde, var, EU-retten. Hun forventede, at EU bestod af demokratiske lande, og at der var demokrati og en vis magtfordeling i EU, men at reglerne selvfølgelig var lidt anderledes. Integrationsministeren sagde ikke, at EF-Domstolen var gået ud over sine beføjelser, hun sagde, at hun var utilfreds med den afgørelse, EF-Domstolen her havde truffet. Regeringen ønskede at fastholde en fast og fair udlændingepolitik og sammen med de andre lande at bekæmpe den illegale indvandring, sagde integrationsministeren. På foranledningen af forslaget om et katalog sagde integrationsministeren, at hun mente, at når det drejede sig om de domme, der havde haft betydning for Danmark, havde man et katalog, der blev ført á jour.

På spørgsmålet, om man ville gøre noget for at få lavet den afsagte dom om, svarede integrationsministeren, at man, som Udenrigsministeriet allerede havde givet Europaudvalget besked om, fra dansk side ville intervenere i en verserende sag, der i høj grad handlede om det samme. Hun vidste ikke, hvornår dommen i den sag ville blive afsagt.

Man vidste jo af erfaring, at der ikke var to sager, der var ens, sagde integrationsministeren, men nu havde man altså set, at EF-Domstolen direkte havde sagt, at den omgjorde sig selv, så hun mente ikke, at man skulle blive hjemme, men at man skulle gøre synspunkterne gældende igen og gøre opmærksom på, hvad konsekvenserne af den dom ville blive for Danmark.

Integrationsministeren svarede Morten Messerschmidt, at det var rigtigt, at Metock-dommen indholdsmæssigt vedrørte vores forbehold, men at den lå under et andet regelsæt i Traktaten, og at vi derfor ikke kunne aktivere forbeholdene. Og det var også derfor, vi fra dansk side forsøgte at fortælle det til de andre lande, da det selvfølgelig kom os meget på tværs.

Integrationsministeren understregede, at hun ikke vedrørende opholdsdirektivet på noget tidspunkt havde sagt om eller, at det skulle ændres, da det præcis var på det område, vi måtte prøve at høre, hvor de andre lande stod. Integrationsministeren tilføjede, at hun ikke begyndte at stå og blafre med Dannebrog helt alene og at afskære enhver diskussion ved at stille nogle krav fra starten. Hun fulgte det gamle ord: Hvor der var en vilje, var der en vej. Men hun var nødt til først at skabe viljen i de andre lande, før de kunne snakke om vejen.

Integrationsministeren sagde, at hun syntes, at forslaget om dissens lød enormt spændende, men at hun ville afholde sig fra at komme med nogen løfter i det indeværende møde.

Til Lone Dybkjær svarede integrationsministeren på spørgsmålet, om der var andre lande, hvor man ikke måtte gifte sig, at det havde hun ikke kendskab til, det var fremmed ret, det kunne hun ikke tillade sig at udtale sig om.

På spørgsmålet, om der var noget illegalt ved at gifte sig, svarede integrationsministeren, nej, og at det heller ikke var det, sagen overhovedet handlede om. Det, sagen handlede om, var opholdstilladelsen, og det, hun udtalte sig om, var opholdstilladelsen. Hun mente, at det var tindrende forkert i forhold til dansk udlændingeret og udlændingepolitik og i forhold til det, man talte om i EU, hvis det blev sådan, at den, der opholdt sig illegalt i et land, gennem ægteskab kunne hvidvaske sig, så vedkommende kunne få en opholdstilladelse. Det handlede ikke om ægteskab, det havde det aldrig gjort i denne regeringstid og heller ikke, da den var i opposition, det havde altid handlet om opholdstilladelse.

Formanden takkede integrationsministeren og sagde, at han som den, der havde stillet samrådsspørgsmålet, ville tillade sig selv, inden han åbnede for, at medlemmerne i anden runde kunne stille spørgsmål, at tage det spørgsmål op, der var stillet af flere af medlemmerne angående en oversigt over de domme, man kunne sige var aktivistiske. Europaudvalget ville gerne have en sådan redegørelse, sagde formanden. Han troede ikke, at Europaudvalget kunne forlange, at Integrationsministeriet skulle lave den, men at det i givet fald måtte være Indenrigsministeriet og Justitsministeriet, der lavede en sådan redegørelse, og de måtte så se, om det var en uoverkommelig opgave.

Formanden gjorde opmærksom på, at der var blevet spurgt, om integrationsministeren mente, at Europaudvalget havde fået tilstrækkelige oplysninger, inden beslutningen vedrørende direktivforslaget var blevet truffet i Europaudvalget. Det lå jo før integrationsministerens tid som integrationsminister, sagde han og gjorde opmærksom på, at en foreløbig gennemgang af de pågældende dokumenter viste, at den nuværende regering havde ændret i ordlyden i forelæggelserne af direktivforslaget. Under den tidligere regering, da sagen første gang kom til udvalget, havde den lydt sådan: "Direktivforslaget forventes i sin nuværende udformning at medføre en vis udvidelse af retten til familiesammenføring." Der ville altså komme flere familiesammenføringssager, hvorimod ordlyden, da Europaudvalget i 2003 skulle taget stilling til direktivforslaget, i den nuværende regerings udformning lød: "Direktivforslaget vil kræve visse ændringer i udlændingeloven." Men der stod altså ikke ét ord om flere familiesammenføringer, der var heller ikke ét ord om det i den mundtlige forelæggelse, og man kunne selvfølgelig ikke, sagde formanden, hænge partier op på en stillingtagen, hvis ikke sagen havde været grundigt oplyst for Europaudvalget. Men det kunne de i hvert fald ikke bebrejde den nuværende integrationsminister, som ikke var minister på daværende tidspunkt, tilføjede han.

Formanden stillede herefter et spørgsmål ud fra dommen. Dommen sagde, at dens vurdering og dens præmis var, at opholdsdirektivet udtømmende beskrev de grunde, der kunne være til, at man ikke kunne få et ophold i EU. Definitionen på, hvem der var familie, altså ægtefæller, og bestemmelserne om,

hvorfor man kunne sige nej, var udømmende. Og i opholdsdirektivet var betingelsen om, at man skulle have lovligt ophold i et andet land, ikke nævnt ét eneste sted. Derfor, sagde EF-Domstolen, var der ikke nogen støtte i direktivet for, at man kunne stille denne betingelse, og det var, gik formanden ud fra, en af årsagerne til, at man havde ændret sin holdning. Og så var spørgsmålet meget enkelt, sagde han: Hvorfor i himlens navn stillede man ikke det ændringsforslag fra dansk side, hvis man fra den nuværende regerings side lagde så stor vægt på, at lovligt ophold skulle være en betingelse.

Formanden sagde, at han var enig med integrationsministeren i, at man sagtens kunne karakterisere den nuværende EF-Domstol som værende aktivistisk, men at han mente, at man frem for at spille på det, hellere skulle gribe i egen barm og se på, at denne regeringen plus regeringerne i de 11 andre land, der var utilfredse med dommen, burde have sikret, at opholdsdirektivets tekst var i orden, hvis man lagde så stor vægt på det.

Anne Grete Holmsgaard indledte med at gøre opmærksom på, at integrationsministeren ikke havde svaret på hendes tredje spørgsmål, som hun derfor vendte tilbage til.

Integrationsministeren havde undervejs sagt, at Integrationsministeriet havde ændret praksis i overensstemmelse med EF-dommene, efterhånden som de var faldet, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at hun derfor havde spurgt, hvordan regeringen havde ændret praksis i 2002, da Carpenterdommen og Mraxdommen var faldet.

Anne Grete Holmsgaard havde også i den sammenhæng spurgt, om man så igen havde ændret praksis, efter at integrationsministeren var kommet til som minister.

Som opfølgning på Anne Grete Holmsgaards to andre spørgsmål gjorde hun opmærksom på, at integrationsministeren havde svaret hende, at hun ikke fortrød sine udtalelser om dommen, og at hun var utilfreds med dommen. Men det, Anne Grete Holmsgaard havde spurgt integrationsministeren om, var, om hun ikke fortrød sit ordvalg?

Anne Grete Holmsgaard vendte herefter tilbage til direktivet og sagde, at det var blevet lavet på et tidspunkt, hvor der lå to domme, der klart sagde, at det ikke var nogen forudsætning, at man som den ægtefælle, der kom fra tredje-land udenfor EU, havde lovligt ophold for at kunne følge med sin ægtefælle, der havde statsborgerskab i et EU-land, når vedkommende var vandrende arbejdstager.

Hvad havde man dengang gjort sig af overvejelser i regeringen, spurgte Anne Grete Holmsgaard. Der var ikke blevet sagt noget i Europaudvalget om det. Havde man ment, at det var helt fint, eller var det noget, man ville se igennem fingre med, eller havde man simpelt hen kludret i det. I givet fald var det regeringen og ikke Europaudvalget, der havde kludret i det.

Anne Grete Holmsgaard havde bemærket, at integrationsministeren talte rigtig meget om illegal indvandring, men dette her handlede om ægtepar, der kunne følge hinanden rundt i EU. Det kunne hun ikke få til at handle om illegal indvandring, medmindre man ville have så vidtgående et synspunkt, så det at

blive gift med en, der var statsborger i et andet land end et EU-land, var en illegal handling. Hvis det i sig selv var nok til at sige, at det var illegalt, var det jo helt ude i hampen, sagde Anne Grete Holmsgaard. Hun gjorde opmærksom på, at et af de par, som den seneste dom fra juni måned vedrørte, var et ægtepar, som havde kendt hinanden i 13 år, og som havde to børn.

Line Barfod havde bemærket, at integrationsministeren i forhold til, hvornår der ville komme en vejledning til borgerne om, hvad det var, de kunne regne med, at Integrationsministeriet ville lægge til grund for retstilstanden i Danmark, havde sagt, at det havde ikke nogen betydning for borgene, hvor længe de skulle vente på, at en sådan vejledning kom.

Line Barfod syntes, at integrationsministeren måtte kunne give en eller anden vurdering af, om det var en vejledning, man kunne regne med at få indenfor ganske få dage, ganske få uger, eller om det ville tage et halvt eller et helt år. Hvornår forventede integrationsministeren, at der ville komme en vejledning til borgerne om deres rettigheder, spurgte Line Barfod.

Vedrørende EF-Domstolen havde integrationsministeren i noget af det, der var blevet sagt i det indeværende møde og også tidligere i pressen, sagt, at der var behov for at se på magtfordelingen og se på, om EF-Domstolen i denne sag tiltog sig alt for stor magt.

Derfor ville Line Barfod gerne høre, om integrationsministeren mente, at der skulle ændres på magtfordelingen, og i så fald, hvad integrationsministeren og regeringen mente, at der skulle gøres for at ændre på magtfordelingen. Line Barfod mente også, at det var meget afgørende, at man gjorde det, men at man så måtte undre sig over - hvis regeringen mente, at der var behov for at ændre på magtfordelingen - at man lige havde tiltrådt Lissabon-traktaten, hvor man gav EF-Domstolen meget mere magt.

Man havde selvfølgelig lov til at blive klogere, sagde Line Barfod, men så ville det være rart at høre helt konkret, hvad regeringen ville ændre på, hvad man kunne gøre for at ændre på magtfordelingen, så det var folkevalgte, der sad og bestemte retstilstanden, og så EF-Domstolen ikke kunne gå ind og underkende det, som alle politikerne havde lovet deres befolkninger.

Integrationsministeren sagde, for så vidt angik dommen og formandens udtalelse om, at direktivet var udtømmende, at hun måtte holde fast i, at EF-Domstolen havde sagt, at den havde omgjort sig selv.

På formandens spørgsmål, om det så ikke havde været klogere, at man i forbindelse med behandlingen af direktivet havde set sig bedre for, svarede integrationsministeren, at hun da altid ville være villig til at udvise rettidig omhu med tilbagevirkende kraft, hvis det var menneskeligt muligt.

Til formanden sagde integrationsministeren endvidere, at det jo ikke var menneskeligt muligt for hende at vide, hvad der var blevet diskuteret, når hun ikke havde kunnet se andet end de papirer, der havde været i Europaudvalget, og deraf havde hun kun kunnet se, at heller ikke Europaudvalget specielt havde rejst problemet.

Integrationsministeren sagde, at hun havde fulgt udlændingepolitikken i over 25 år, og at hun vidste, at signaler og ændrede regler rygtedes ud i den yderste afkrog af verden.

Det, der var integrationsministerens bekymring var, at det ville rygtes ude i verden, at man bare kunne komme ind i EU, og hvis man var kommet ind, var det godt, for så kunne man blive der gennem indgåelse af ægteskab.

Integrationsministeren sagde, at man jo vidste, at der var folk, der kunne finde ud af at arrangere det, og så var det jo meget godt at komme og sige, at proforma ægteskaber kunne ophæves. Men så enkelt var det slet ikke, tilføjede hun. Man vidste jo, hvordan det gik, når først folk havde indgået ægteskab i EU, og man skulle til at behandle alle de sager.

Integrationsministeren mente ikke, at der var noget grund til at lægge skjul på, at der var nogle i Folketinget, der ligesom regeringen mente, at der skulle være en fast og fair udlændingepolitik, og at vi skulle opretholde den udlændingepolitik, vi havde, og at der så var andre partier, der ønskede, at der blev givet flere opholdstilladelser. Sådan var det, og indlæggene i Europaudvalget bar jo præg af, hvilken vej man ønskede at gå i udlændingepolitikken, og det var da også helt i orden sagde hun. Integrationsministeren syntes bare, at det skulle siges ærligt, at regeringen ønskede sin udlændingepolitik opretholdt så meget, det overhovedet var muligt, og at den derfor ville forsøge at få ændret den fremtidige retsstilling i EU.

Til Line Barfod, der havde sagt, at det var vigtigt for borgerne, at der snart kom en vejledning, sagde integrationsministeren, at selvfølgelig var det det, men at det også var vigtigt at få den rigtige afgørelse. Hun troede, at Line Barfod ville være den første til at bebrejde regeringen det, hvis der blev givet et afslag, som man ikke burde have givet, derfor troede integrationsministeren nok, det var den rigtige måde at gøre det på, at man sørgede for at være helt sikker, før man begyndte at foretage sig noget.

Vedrørende spørgsmålet, om der skulle ændres på magtfordelingen i EU, sagde integrationsministeren, at det sådan set var det, man forsøgte at få gjort, når man her trådte i karakter som politiker.

Integrationsministeren sagde, at hendes hensigt var den, hun havde sagt fra starten, at tage ned i EU og forklare, hvad vores bekymringer var i forhold til den politik, vi førte i RIA-kredsen og i kredsen af integrationsministre, og prøve at overbevise dem om, at det ikke gik med Metock-dommen, og prøve at få den lavet om på den ene eller den anden måde.

Når integrationsministeren havde besluttet sig for, hvordan man kunne komme længere, ville hun meget gerne vende tilbage til Europaudvalget og fortælle om det, tilføjede hun.

Formanden takkede integrationsministeren for besvarelsene og tilføjede, at Lars Barfoed ville få ordet først, og at Lone Dybkjær og Morten Messerschmidt derefter ville få det.

Lars Barfoed spurgte, om integrationsministeren ikke delte den opfattelse, at man i sin kritik af dommen måtte sondre mellem det, integrationsministeren gjorde, nemlig at kritisere dommens indhold – det kunne man sagtens gøre,

sagde Lars Barfoed og tilføjede, at han var enig i kritikken – og så det, at kritisere dommen for at være politisk og for i virkeligheden at bidrage til at gøre EU udemokratisk, fordi den – som man sagde - tog magten fra de folkevalgte. Grunden til, at Lars Barfoed stillede det spørgsmål, var, at han syntes, at andre omkring bordet – især Line Barfod – misbrugte denne her sag til en politisering ud over alle grænser. Han mente, at hun helt sikkert gjorde det, fordi Enhedslisten ønskede at skabe uro omkring EU, EU's udvikling og Danmarks tilknytning til EU.

Det, der var tale om her, var, at man kunne være uenig i det, dommen sagde, at man ikke skulle tage udgangspunkt i, om et ophold var lovligt eller ulovligt, sagde Lars Barfoed. Men dommen var en stringent fortolkning af direktivet, som formanden havde sagt.

Lars Barfoed sagde, at han var enig med integrationsministeren i, at Metockdommen var en forkert dom, men den var ikke udtryk for, at EF-Domstolen politiserede, sagde han. Der var fra EF-Domstolens side tale om en fortolkning af det eksisterende direktiv, derfor syntes han, at det var en urimelig politisering, der fandt sted i Europaudvalget omkring den sag.

Lars Barfoed sagde, at de i det konservative folkeparti mente, at man måtte se på, hvordan man kunne få ændret dette direktiv, så det helt præcist kom til at fremgå, at der ikke kunne træffes en lignende dom i fremtiden, altså at man fik sikret, at man ikke kunne tage udgangspunkt i ulovligt ophold. Dengang direktivet var blevet gennemført, havde man jo ikke i sin vildeste fantasi troet, at man kunne tage udgangspunkt i en ulovlig tilstand og bruge den til at give folk en retssikkerhed omkring familiesammenføring. Men det var åbenbart det, man kunne, og derfor måtte man forventeligt se at få ændret direktivet, så der ikke kunne træffes lignende domme i fremtiden. Det var helt konkret det, øvelsen måtte gå ud på i den kommende tid, tilføjede Lars Barfoed.

Lone Dybkjær sagde, at hun i lyset af Lars Barfoeds bemærkninger syntes, at man måske nok kunne sige, at hvis visse regeringsmedlemmer havde været lige så forsigtige, som Lars Barfoed ønskede, så havde man måske også haft en mere klar diskussion.

Integrationsministeren havde selv sagt, at dommerne kørte ud ad en tangent, sagde Lone Dybkjær og tilføjede, at hvis det ikke var en politisering, så vidste hun ikke, hvornår der var tale om politisering. Så regeringens medlemmerne havde selv bidraget til det.

Lone Dybkjær gjorde opmærksom på, at Anne Grete Holmsgaard havde taget spørgsmålet om illegal indvandring op, og sagde, at hun syntes, at det var fantastisk, at integrationsministeren kunne blive ved med at tale om hvidvaskning af illegal indvandring.

Når man snakkede om illegal indvandring i det europæiske system, som Lone Dybkjær udmærket godt vidste ikke havde interesseret integrationsministeren særligt meget tidligere, så var der altså tale om folk, der på en helt anden måde kom ind i EU som illegale indvandrere, end de folk, integrationsministeren her kaldte illegale indvandrere.

Det Lone Dybkjær tidligere havde spurgt integrationsministeren om, var, om der fandtes noget andet land, hvor en statsborger ikke måtte gifte sig med en ikke-EU-borger. Integrationsministeren havde svaret fuldstændigt arrogant, at det vidste integrationsministeren ikke noget om, da det var fremmed ret. Det var helt utroligt, men det blev integrationsministeren da nødt til at undersøge, sagde Lone Dybkjær, for det spørgsmål ville hun i hvert fald gerne have et svar på.

Lone Dybkjær tilføjede, at hun kendte ingen lande, der havde et sådant forbud, og gjorde opmærksom på, at det hun snakkede om var, hvorvidt EU-statsborgere måtte gifte sig med eksempelvis en amerikaner, en nigerianer eller en tyrker og fortsat opholde sig i det pågældende EU-land, hvor EU-borgeren havde statsborgerskab. Var der noget land, der havde et sådant forbud, spurgte hun igen.

Lone Dybkjær sagde, at hun gik ud fra, at integrationsministerens ministerium ikke var så dårligt kørende, at man ikke dér kendte de regler, da man selvfølgelig ikke kunne forhandle det spørgsmål med andre lande, hvis man ikke til punkt og prikke kendte de regler. Derfor syntes hun, at det var vigtigt at Europaudvalget fik de regler oplyst. De viste jo også lidt om, hvad integrationsministerens chance var for at få noget som helst igennem.

Formanden gjorde opmærksom på, at de i Europaudvalget ikke arbejdede under den forudsætning, at ministrene var alvidende - og det var uafhængigt af regeringens farve, tilføjede han. Derfor havde man i hemmelighed lavet den regel, at ingen minister tabte ansigt, hvis han eller hun havde en medarbejder med i Europaudvalget, som kendte svaret på et stille spørgsmål, og at vedkommende da gav det. Ellers stillede man spørgsmålet skriftligt. Hvis der var indikation på, at der var en, der kende svaret, ville det måske være meget godt at få det, sagde formanden, men det var ministerens egen afgørelse, der lå intet pres i så henseende, han havde bare villet sige det.

Morten Messerschmidt sagde, at det var spændende sager, man skulle svare på som minister, og at han næsten ville sige, at han var glad for, at han ikke var integrationsministeren, som skulle svare på, hvordan de 27 landes ægteskabslove så ud. Det var ikke bare spændende, det var også irrelevant, tilføjede han.

Morten Messerschmidt gjorde opmærksom på, at han manglede et svar på det spørgsmål, der var blevet rejst i forhold til Carpenter-dommen, for hvis integrationsministeren var enig i, at Carpenter-dommen, der jo handlede om tjenesteydelser, var anvendelig her, så var integrationsministeren ude i en langt videre fortolkning af familiesammenføringsreglerne end nødvendigt var. Carpenter-dommen handlede nemlig ikke om familiesammenføring. Den handlede om, at hvis fru Carpenter, som var filipinsk statsborger, ikke fik ophold i EU, så ville hr. Carpenters udøvelse af tjenesteydelser, være umuliggjort, idet hun passede hr. Carpenters børn fra et tidligere ægteskab. Det var det, Carpenter-dommen handlede om, ikke familiesammenføringsregler, det fremgik klart af præmisserne, hvis man gad sætte sig ind i dem, tilføjede han.

Morten Messerschmidt sagde, at det var rigtigt, at det med lovligt ophold ikke var nævnt i direktivet, men da integrationsministeren jo var en dygtig jurist, kunne han godt tænke sig at høre, om integrationsministeren havde kendskab til, at begrebet bonus pater familias var nævnt noget sted i dansk lovgivning. Det var grundprincippet i al dansk privatret, i al erstatningsret, men var der én eneste paragraf i hele Karnov, hvor det begreb stod, spurgte Morten Messerschmidt? De kunne også tage culpa, det var også grundlaget for al privatret i Danmark. Stod det én eneste sted i Karnov, spurgte han igen og tilføjede, at det var et lidt ledende spørgsmål, og at svaret for ham var: ”nej, det stod ingen steder”, men det var en hvilende forudsætning for hele privatretten. Var integrationsministeren enig i, at det på tilsvarende vis måtte være sådan, når man vedtog et direktiv, at den retsstilling, der gjaldt på det pågældende tidspunkt, var forudsætningen for det direktiv, og at det derfor – når forudsætningen indtil da var, at folk efter national ret skulle have lovligt ophold – var et brud med direktivet, et brud med det politiske ønske, som lå i direktivet, når Domstolen omgjorde det.

Morten Messerschmidt mente, at integrationsministeren på nogle områder var på rette spor, men at hun var lidt fodslæbende, fordi hun havde det hænge-dynd på bagsmækken af ja-partier, hun ikke rigtigt kunne frigøre sig fra det, og han ville gerne høre, om Europaudvalget kunne få et tidsperspektiv for det, der skulle ske. Det var fint nok, at regeringen på et eller andet tidspunkt i en udefinerbar fremtid kunne se, at der var behov for et opgør med EF-Domstolen, men hvornår var det? Var det i hans levetid, var det i integrationsministerens levetid? Hvordan lå det, spurgte Morten Messerschmidt og tilføjede, at det jo - med al respekt - udgjorde en vis margin.

Formanden bad Morten Messerschmidt gentage udtrykket med hænge-dynd af hensyn til referenten, da det vist var et nyt parlamentarisk udtryk, som det ikke var helt let at fange.

Integrationsministeren sagde til Lars Barfoed, at hun bestemt ikke havde haft nogen mening om at anfægte EF-Domstolens ret til at være aktivistisk - det var en diskussion, man havde haft i årevis - men at hun blot ville gentage, at EF-Domstolen måtte finde sig i kritik. Integrationsministeren sagde, at hun bestemt ikke ønskede uro omkring EU, men at det var klart, at de, der ønskede det, benyttede lejligheden til at forsøge at skabe det.

For integrationsministeren var det afgørende, at man, når man kritiserede EF-Domstolen, også måtte følge det op med en idé om, hvad man så ville gøre. Man kunne ikke bare kritisere, og derfor havde hun sagt, at man måtte gøre noget ved det, og at det så var det, regeringen ville.

Til Lone Dybkjær sagde integrationsministeren, at det jo var beklageligt, hvis hun blev kaldt arrogant, men at hun bare var nødt til at sige, at hun var fuldstændigt enig med Morten Messerschmidt i, at det var fuldstændigt irrelevant, hvordan ægteskabslovgivningen var i andre lande. Det havde hun også prøvet at sige, det handlede ikke om ægteskab, det handlede om opholdstilladelse, og derfor var det ikke afgørende, hvordan ægteskabslovgivningen var. Det afgørende var, hvad det var for en familiesammenføringslov, vi ønskede.

Integrationsministeren gentog, at hendes bekymring stadig var, at afviste asylansøgere skulle kunne gifte sig og dermed få opholdstilladelse, mens de burde være rejst ud. Hvis de kunne det, kaldte hun dem illegale indvandrere, men andre kunne kalde dem for noget andet, tilføjede hun.

Vedrørende Carpenter-dommen sagde integrationsministeren, at den var et godt eksempel på, at alle dommene kunne fortolkes, og ikke bare fortolkes på flere måder, men at de også sagde flere ting. Og det, integrationsministeren specielt havde hæftet sig ved i starten af sommeren, var ikke så meget det, som Morten Messerschmidt havde sagt, men at man her havde at gøre med en mand, der skulle sælge annoncer også over landegrænserne. For at holde virksomheden i gang, var han nødt til at rejse ud engang imellem og pleje sit kundegrundlag, og så havde man på et tidspunkt sagt, at det for så vidt var at sammenligne med fri bevægelighed.

På foranledning af spørgsmålet vedrørende culpa sagde integrationsministeren, at det var sjovt, at der i Danmark og i mange andre lande – så vidt hun havde forstået – var grundlæggende principper, som i hvert fald i mange hundrede år havde bestået, uden at de egentlig var nævnt i lovene.

Til Lone Dybkjær sagde integrationsministeren, at hun troede, at de fleste i den danske befolkning ville finde det fuldkommen grotesk, hvis man forestillede sig, at en afvist asylansøger i Danmark gennem ægteskab med en, der rejste til Sverige, kunne få familiesammenføring og rejse tilbage til Danmark. Det var sådanne bekymringer, integrationsministeren havde, og det var derfor, hun sagde, at nu måtte man diskutere konsekvenserne af den dom i EU. **Formanden** takkede integrationsministeren og gjorde opmærksom på, at man i den sidste runde, der nu begyndte, ville følge de regler, Europaudvalget havde om, at det var korte bemærkninger efter de regler, der også var gældende i Folketingssalen.

Line Barfod sagde, at hvis Lars Barfoed havde ret i, at den dom var udtryk for en strikt fortolkning af direktivet, var det selvfølgelig klart, at sådan skulle direktivet fortolkes, og så havde regeringen administreret i strid med direktivet i den tid, som man havde administreret.

Den anden mulighed var, sagde Line Barfod, at EF-Domstolen ikke var kommet med en strikt fortolkning af direktivet, men var gået noget længere, havde været aktivistisk, eller hvilket udtryk man nu ville sætte på den, og at det derfor var væsentligt at diskutere, hvad det var for en rolle, man ønskede, at dommen og EF-Domstolen skulle have.

Integrationsministeren havde adskillige gange givet udtryk for sin politiske opfattelse af, hvordan retstilstanden burde være, sagde Line Barfod, men det var jo væsentligt, hvis man fik den retstilstand, at man så fortalte borgerne, at der var en anden retstilstand ifølge EU-retten, som gav borgene mulighed for at gå til EF-Domstolen. Hvis man ikke gjorde det, ville man være ovre i noget, der lignede Tamilsagen, hvor man heller ikke havde fortalt borgerne om, hvad de havde ret til. Derfor mente Line Barfod, det var væsentligt at få det afklaret. Line Barfod sagde, at hun havde forstået på integrationsministeren, at man skulle være helt sikker på, at det var den rigtige fortolkning, den rigtige afgø-

relse, der kom, og at hun var helt enig i det. Men integrationsministeren måtte komme med et tidsperspektiv for, hvordan integrationsministeren ville sikre sig det.

Line Barfod spurgte, om det, at man skulle være sikker på, at det var den helt rigtige fortolkning, betød, at regeringen havde tænkt sig at forelægge den danske løsning og den danske fortolkning for EF-Domstolen. Da hun kunne forstå, at det var EF-Domstolen, der bestemte, hvad der skulle være ret i Danmark, syntes hun, det var væsentligt at høre, hvordan integrationsministeren ville sikre sig, at det var den rigtige afgørelse, man nåede frem til, og hvor lang tid man forventede, at der skulle gå, før den forelå.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun nu for tredje gang ville forsøge at få svar på det spørgsmål, hun havde stillet allerede i første runde, nemlig: Hvordan var det, Integrationsministeriet havde ændret praksis i overensstemmelse med dommene, efterhånden som de var blevet afsagt? Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at hun endnu ikke havde fået noget svar på det spørgsmål, integrationsministeren havde ikke engang sagt, at hun ikke var i stand til at svare på det i det indeværende møde. Hvis det var sådan, at integrationsministeren ikke var i stand til at svare på det i det indeværende møde og ikke ønskede, at en af embedsmændene skulle gøre det, bad Anne Grete Holmsgaard om, at der kom et svar på det spørgsmål inden det samråd, der skulle være den kommende fredag i integrationsudvalget.

Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at hun også havde stillet spørgsmål om, hvilke overvejelser Integrationsministeriet havde gjort sig, da opholdsdirektivet blev vedtaget, og man lavede indstillingen, både den, der kom til Europaudvalget, og den, man fremførte på rådsmødet.

Endelig sagde Anne Grete Holmsgaard, at hun ikke kunne forstå, at integrationsministeren kunne blive ved med at vægre sig så hårdnakket imod at skelne mellem de to begreber dom og dommere. Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun ikke satte spørgsmålstegn ved, om integrationsministeren var i sin gode ret til at være utilfreds med dommen. Det, Anne Grete Holmsgaard satte spørgsmålstegn ved, var den bredside, integrationsministeren havde leveret gennem flere uger - indtil statsministeren kom hjem, hvor den havde taget af i styrke - ved bl.a. at sige, at dommerne gik ud ad deres egen tangent. Det advarede Anne Grete Holmsgaard stærkt imod at man sagde, da det simpelt hen var at kaste spørgsmålet et forkert sted hen, fordi regeringen selv havde været med til at vedtage de regler og ikke kunne være i tvivl om, hvad de handlede om.

Der var nogle af os, der stemte for dem, fordi vi syntes, det var fornuftigt med den retsbeskyttelse, sådan at man rent faktisk i en moderne verden kunne bevæge sig rundt, også selv om man skulle være i den situation, at man var blevet gift med en amerikaner eller en kineser, sagde Anne Grete Holmsgaard.

Lone Dybkjær sagde, at hun gerne på grund af Morten Messerschmidts udtalelser ville præcisere, at det, der var afgørende, selvfølgelig ikke var, om man kunne gifte sig, det, der var afgørende, var, om der fandtes nogen EU-

statsborger, der giftede sig med en fra et tredjeland, som ikke kunne bo i sit eget land, og at hun gerne ville have et svar på det.

Lone Dybkjær gik ud fra, at Integrationsministeriet havde svaret, men hun ville i hvert fald gerne vide, om Integrationsministeriet ikke havde svaret, fordi det svar var afgørende, og det ville hun også gerne have inden den følgende fredag. For hvis integrationsministeren virkelig ikke vidste det, så syntes Lone Dybkjær, at det blev meget diffust, hvad integrationsministeren ville diskutere med sine kollegaer.

Morten Messerschmidt efterlyste igen, hvad tidsplanen var for fjernelsen af dette hul, denne omgåelse af vores forbehold, der lå i dommen. Dansk Folkeparti ville ikke finde sig i det, sagde han og spurgte, hvornår integrationsministeren kunne levere noget.

Lars Barfoed sagde, at han egentlig ikke havde tænkt sig at bede om ordet, men da Line Barfod nu havde benyttet sin korte taletid i den afsluttende runde til at fordreje det, han havde sagt i første omgang, blev han nødt til lige at korrigere det.

Det var jo ikke korrekt, sagde Lars Barfoed, at han havde sagt, at det var en strikt fortolkning forstået sådan, at så måtte den dom være rigtig. Lars Barfoed gjorde opmærksom på, at han havde understreget meget omhyggeligt, at han var fuldstændigt enig med integrationsministeren i hendes kritik af dommen og dens indhold, men havde sagt, at det var en strikt fortolkning af reglerne, som Domstolen havde forfulgt her.

Integrationsministeren sagde, at hun ville have svaret Line Barfod, at hun ikke havde opfattet Lars Barfoed på den måde, som Line Barfod havde, men det havde Lars Barfoed nu selv svaret på.

Integrationsministeren sagde, at hun ikke forstod det der med, at der var blevet administreret i strid med dommen. Det fattede hun ikke. Det var præcis det, man blev udsat for, at retten ændrede sig, fordi der blev afsagt domme, og hun mente altså, at det var Akrich-dommen, som var relevant her.

Det var rigtigt, at der et par gange var blevet spurgt, hvordan det var gået med de domme, der var blevet afsagt, og hvordan man havde rettet ind, sagde integrationsministeren og tilføjede, at Europaudvalget meget let kunne få sendt det notat over, i hvilket Rikke Hvilshøj havde givet en redegørelse for, hvordan man havde rettet ind efter dommene, men hvor man altså så selv på et tidspunkt var nået til en anden retsopfattelse af en dom og – set fra vores synspunkt – en lempet retsopfattelse.

På spørgsmålet, om det skulle afvente EU, før borgerne fik at vide, hvordan retstilstanden nu var, svarede integrationsministeren, at det skulle det ikke. Det var klart, at de to spor kørte til dels uafhængigt af hinanden. I Integrationsministeriet ville de prøve at blive færdige så hurtigt som overhovedet muligt med fortolkningen af dommen og vurderingen af, hvad den betød for borgerne, og så var det det, der ville blive kommunikeret ud, og så blev de sager, der måtte være, blive behandlet efter det. Samtidig ville der så blive taget kontakter til EU og kørt videre ad den vej.

Integrationsministeren sagde til Lone Dybkjær, at hun stadig væk mente, at det ikke var ægteskabsreglerne, der var de afgørende her, at hun gerne ville se, om hun inden den kommende fredag kunne fremsende det ønskede svar, men at det ville blive suppleret med, at hun mente, det var tindrede ligegyldigt, at det slet ikke var det, det handlede om. Det, det handlede om, var spørgsmålet om opholdstilladelse, det var ikke ægteskabsreglerne i de enkelte lande.

Formanden takkede integrationsministeren og de øvrige fremmødte for de mange gode spørgsmål og svar, Europaudvalget havde fået.

Formanden takkede også integrationsministeren for tilsagnet om at ville vende tilbage til Europaudvalget, når der måtte være taget et initiativ i forhold til denne sag.